

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.

Titel: Udrag fra To Tidsaldre

Citation: Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.: "Drøm og Virkelighed", i Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.: *Drøm og Virkelighed*, udg. af Anni Broue ; Anne-Marie Mai , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1986, s. 165. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-gyllem14val-shoot-idm139726068524544/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Drøm og Virkelighed

som dine: jeg kjender disse Uvishedens Qvaler. Men med Visheden vil efterhaanden Roligheden komme tilbage, og – tilføiede hun, idet hun førte Charles, som netop traadte ind, hen til hans Moder, og lagde hans lille Hoved mod hendes Bryst: Trøsten er nær.

De to Veninder følte sig i disse ængstelige Dage fastere sammenbundne end nogensinde, og lovede – ihvad der end kunde hände – aldrig at forlade hinanden.

Ferdinand ankom imidlertid til Lusards Herresæde. Han gik uanmeldt ind ad en Vei, der gennem Haven førte op til Gaarden. Dørene stode aabne til en Havesal, fra hvilken nogle Trappetrin gik ned til Haven, og lige indenfor Dørene saaes en Mand siddende ved et Bord, fuldt af Papirer og Bøger og saa fordybet i Læsning, at han aldeles ikke bemærkede, at Ferdinand stod nær ved Døren og betragtede sin gamle Ven, hvis Udseende syntes ham forandret og vidnende om, at Besværligheder og Sorger havde præget deres Spor i de skjøne Træk. Men disse mørke Indtryk forsvandt i det Øieblik, da Lusard med uskrømtet Glæde og Overraskelse hilsende den velkomne Gjæst. Hele den stille, øde Borg fik nyt Liv, og fra den store Jagthund af op til den gamle Forvalter var det tydeligt at mærke, at dette Besøg var en behagelig Afbrydelse i den tilvante Eensomhed. Naturligviis meddelte de to Venner hinanden i deres allerførste Samtaler de Forandringer, der vare foregaaet i deres Stilling i det lange Tidstrum, hvori de havde været adskilte. De store Forandringer i den politiske Verden, der ogsaa i deres Skjæbne havde spillet en større eller mindre Rolle, kom naturligviis ogsaa paa Bane. Ferdinand holdt endnu fast paa sin gamle Forkjærlighed for de republicanske Ideer, og henholdt sig til Carnots bekjendte Votum: *Que César soit grand, mais que Rome soit libre*, og troede sig sikker paa, at hans Ven havde bosat sig udenfor sit Fædreland, af Misfornøielse over det nye Keiserdømme. Nei, sagde Lusard: Jeg har Intet imod, at see Republiken forvandlet til Monarchie. Det er efterhaanden blevet mig klart, at Frankrig mindst af alle Lande kan være Republik. De republicanske Dyder forudsætte en vis Fasthed, en Haardhed i Villie og Sæder, der ikke passer for et Land, som Naturen selv har anviist en Forfinelse, en Luxus, uden hvilken det ikke kan ernære sig. Ere ikke vor Jordbunds vigtigste Producter, hvad der især i andre Lande henregnes til Luxusvare: Viin, Silke og Mere? En Sympathie hersker vist altid mellem et Lands Natur og dets Befolkning. Vor er i sin naturlige Character, blød og let

som vor Silke, stærk og kraftig som vor Viin, den gjærer jo rigtignok ligesom denne, men den er ikke grusom og dæmonisk, som den i Revolutionstiden har viist sig. Der er den traadt ud af sin naturlige Tilstand, og har ikke været sig selv bevidst. O min Gud! I de Tider, da vi To levede med hinanden, da vare Menneskene overalt begeistrede for det store Skuespil, vi opførte, og hvis første Act havde været ligesaa skøn, som de paafølgende vare afskyelige; men du kan troe mig, at baade jeg og mine øvrige Landsmænd i vor daværende Omgangskreds, vi længtes i vort stille Sind efter en Heros, der formaade at dræbe den tusindhovede Hydra, der under forskellige Former sønderrev vort Land og vore Hjerter. Han er kommen, denne Heros. Hvor have vi Alle med ubeskrivelig Begeistring og Kjærlighed fulgt hans seierrige Fane! Enhver af os havde følt sig lykkelig ved at døe for ham; jeg selv følte mig som i Himlen, da han engang roste og udmærkede mig i Armeens Paasyn. Men nu, efter saa megen Rædsel, saa meget udgydt ædelt, tappert Blod, nu er dog heller ikke det Maal vundet, de Ideer have ikke seiret, hvorfor vi have lidt og offret saa Meget. Fred og Frihed ere endnu langt borte. Despotismen hersker under andre Former, og jeg bekjender, at jeg derfor, træt og længselfuld efter Uafhængighed, med Glæde har begivet mig til dette stille Tilflugtssted i dit lille fredelige Fædreland.

Men, sagde Ferdinand: Forekommer denne Stilhed og Eensomhed dig ikke tom, efter saa bevæget et Liv?

— Ja og Nei! Jeg føler vel, her mangler mig Noget. Lige fra disse Blomster her ude paa Terrassen, der ligge ned paa Jorden, fordi her ikke findes en kjærlig Haand til at opbinde dem, og til dette Værelse, hvor Enhver kan gjenkjende en Pebersvends Menage, savner man jo den Skjønbedssands og det Liv, som jeg elsker og gjerne saae omkring mig, men som jeg dog ikke forstaaer at skabe, og endnu langt mere savner jeg en Ven som dig, med hvem jeg kan tale frit og fortroligt.

Du mangler en elskværdig Hustru, sagde Ferdinand, fornøiet over at bringe Samtalen over paa det Gebeet, hvor han vilde have den. Men Lusard indlod sig ikke videre, han trak paa Skulderen og taug.

Saaledes gik det i nogle Dage. Claudines Navn blev ikke nævnet. Det forekom Ferdinand, som om Lusard kjendeligen undveg at berøre denne Materie. Endelig en Aften, da Ferdinand kom hjem fra en Tour i Omegnen, fandt han Aftenbordet dækket i en Løvhytte i Ha-